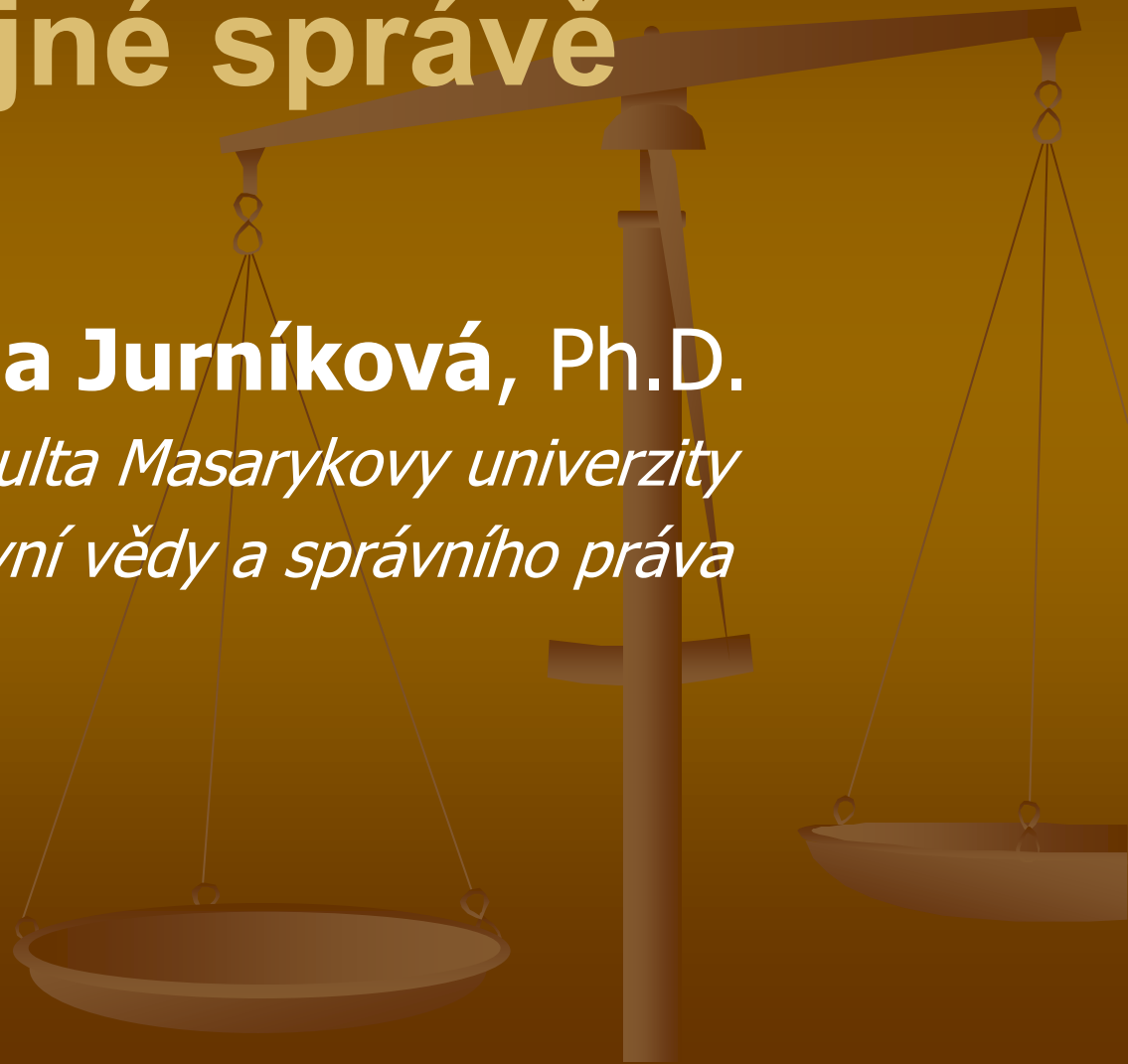

Záruky zákonnosti ve veřejné správě

JUDr. Jana Jurníková, Ph.D.

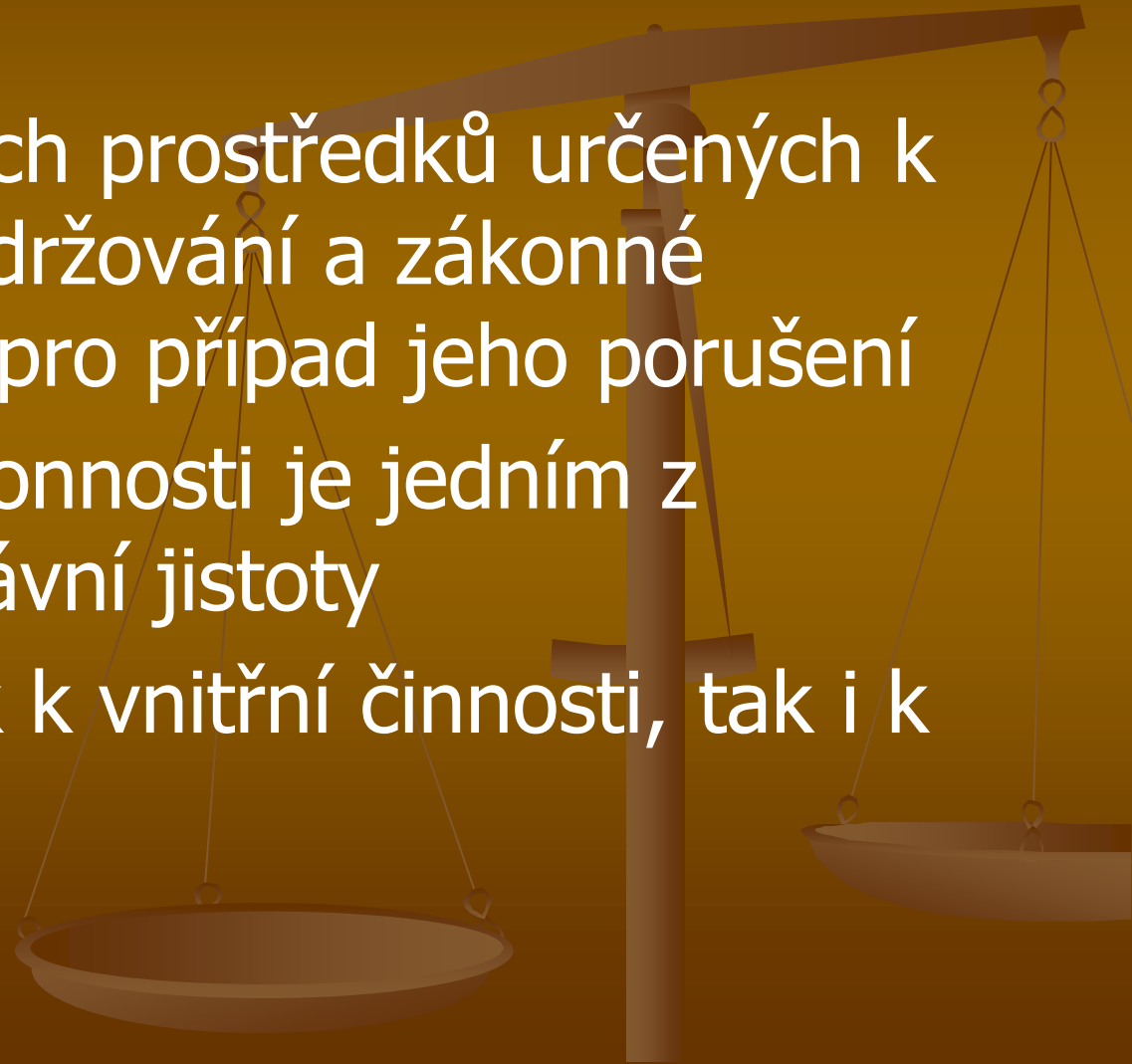
Právnická fakulta Masarykovy univerzity

Katedra správní vědy a správního práva

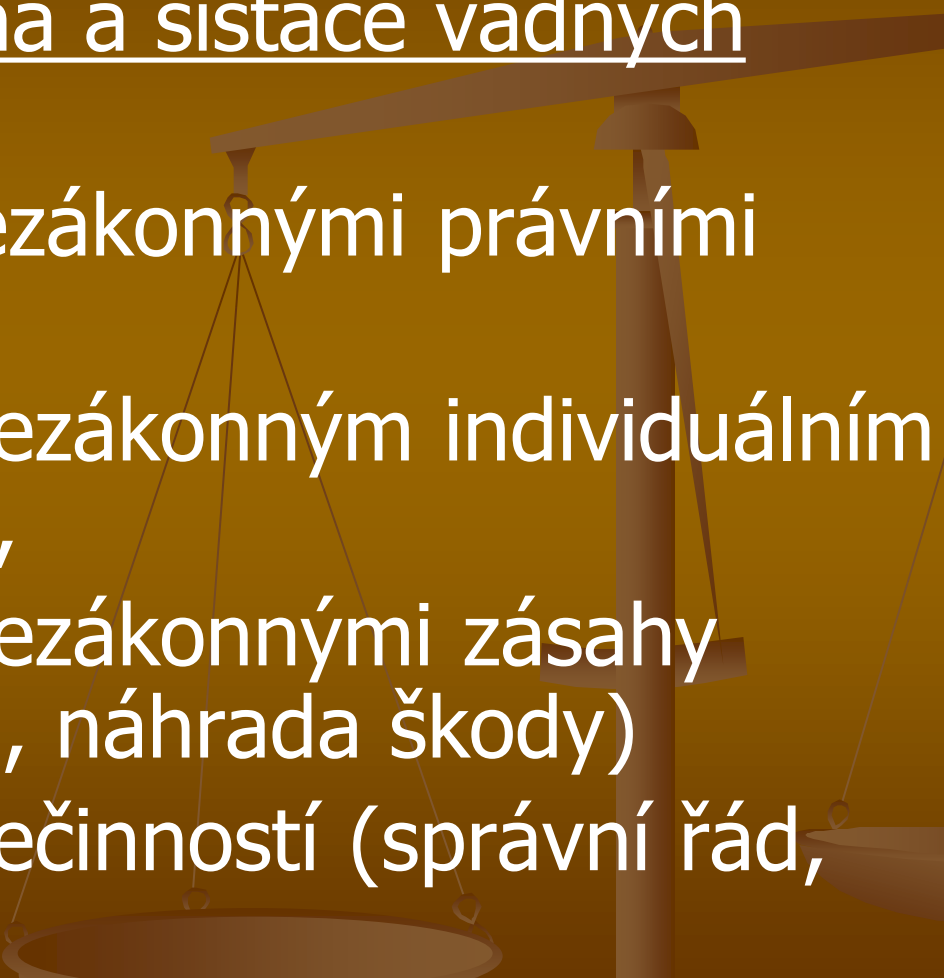

Vymezení pojmu

- Vymezení:
 - - systém právních prostředků určených k zabezpečení dodržování a zákonné realizace práva pro případ jeho porušení
 - - zachování zákonnosti je jedním z předpokladů právní jistoty
 - - vztahují se jak k vnitřní činnosti, tak i k činnosti vnější.

System

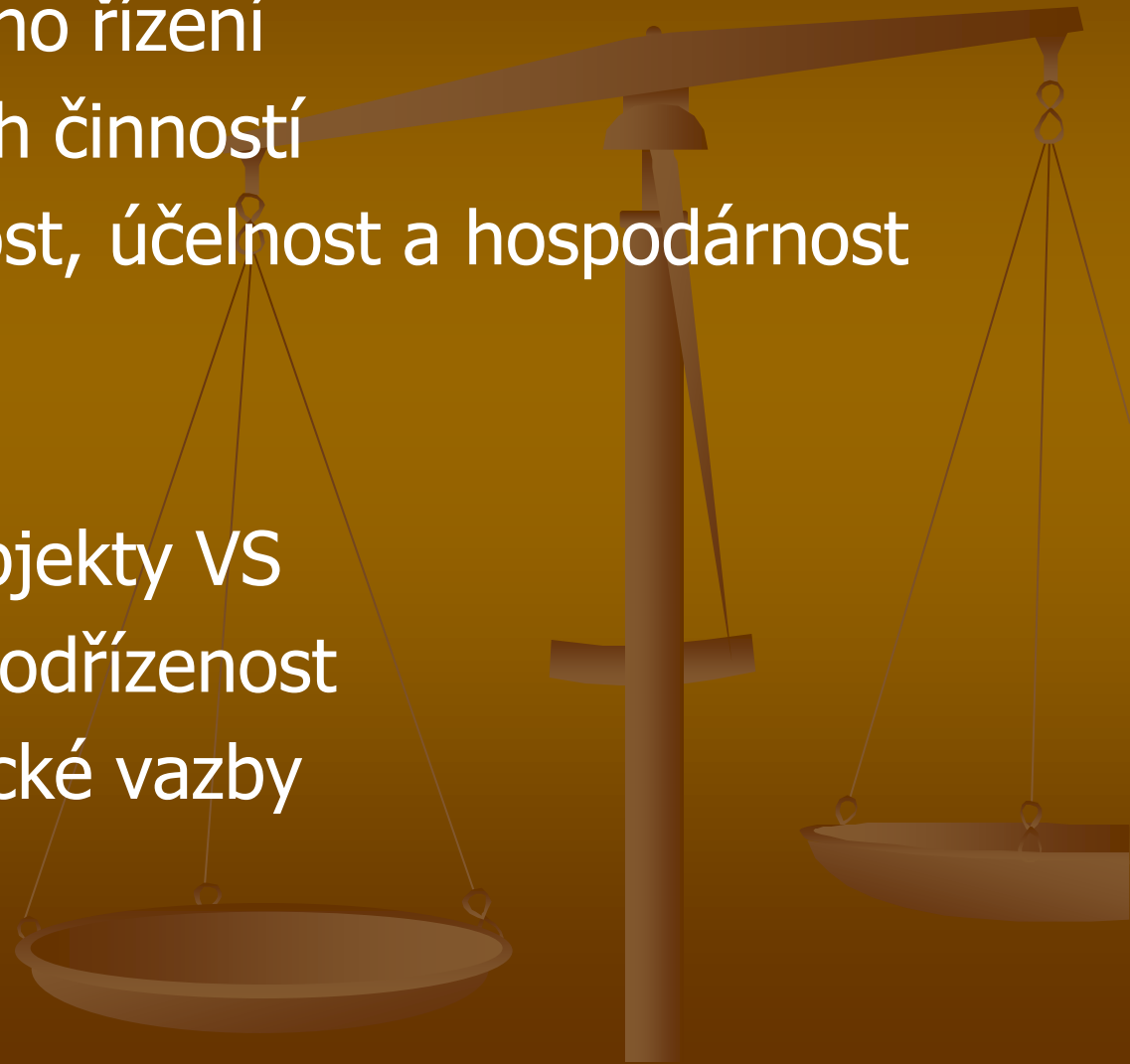
- 1. zrušení, změna a sistace vadných právních aktů
 - ochrana před nezákonnými právními předpisy,
 - ochrana před nezákonným individuálním správním aktem,
 - ochrana před nezákonnými zásahy (stížnost, žaloba, náhrada škody)
 - ochrana před nečinností (správní řád, žaloba, fikce)
-

system

- 2. kontrola veřejné správy
- 3. právo na informace ve veřejné správě
- 4. uplatnění odpovědnosti za porušení právních povinností
- 5. přímé donucení ke splnění povinnosti
- *Poznámka: ochrana veřejného zájmu (přezkumné řízení, účast OS na řízení, NSZ a VOP žaloba k ochraně veřejného zájmu)*

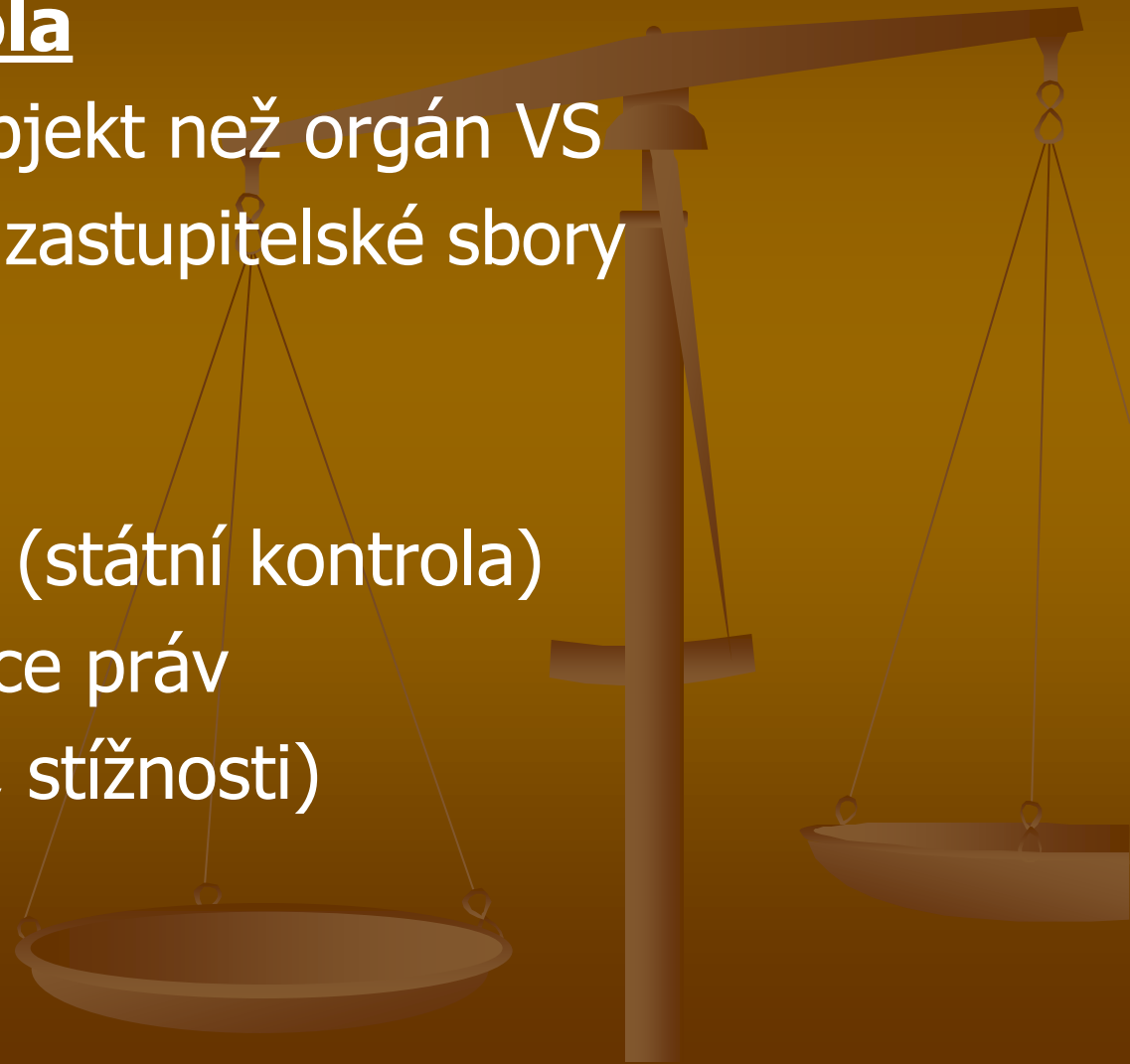
KONTROLA

- Druh společenského řízení
- Složka jednotlivých činností
- Předmět: zákonnost, účelnost a hospodárnost
- Dělení:
 - **A) správní**
 - - kontrolují subjekty VS
 - 1. nadřízenost a podřízenost
 - 2. mimo hierarchické vazby

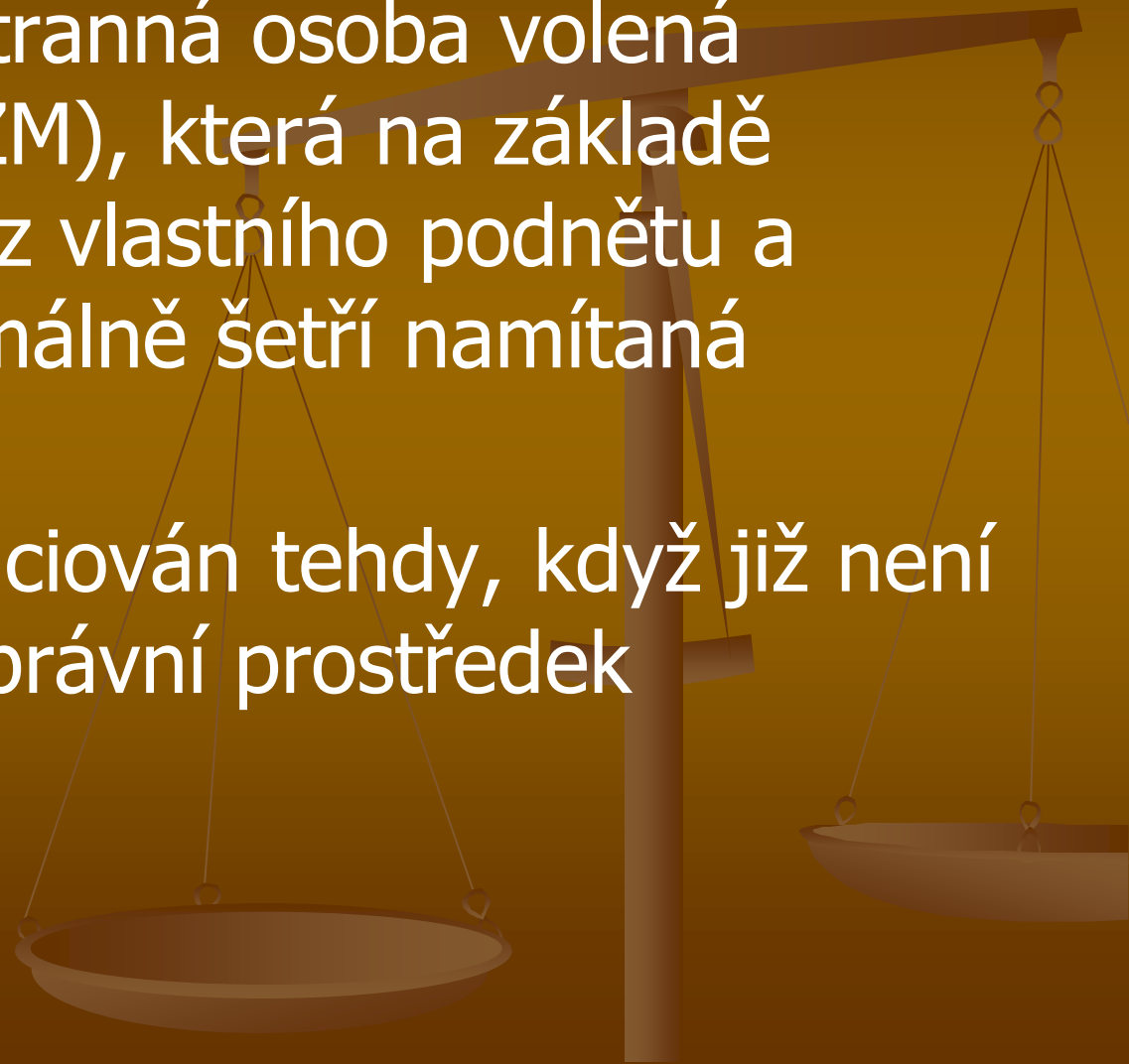
KONTROLA

- **B) vnější kontrola**
- Kontroluje jiný subjekt než orgán VS
- 1) zákonodárné a zastupitelské sbory
- 2) soudy
- 3) NKÚ
- 4) Správní orgány (státní kontrola)
- 5) veřejný ochránce práv
- 6) občané (petice, stížnosti)

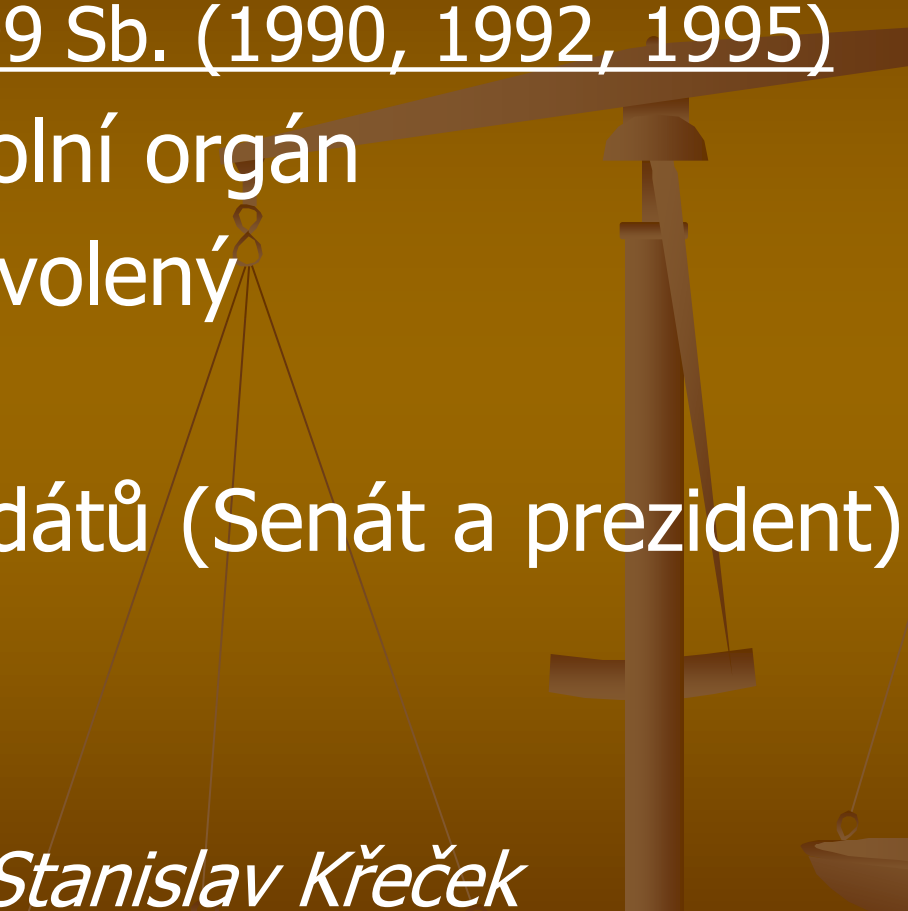

ombudsman

- Nezávislá a nestranná osoba volená parlamentem (ZM), která na základě stížností nebo i z vlastního podnětu a poměrně neformálně šetří namítaná pochybení VS
- - zpravidla je iniciován tehdy, když již není k dispozici jiný právní prostředek

Veřejný ochránce práv

- Zák. č. 349/1999 Sb. (1990, 1992, 1995)
 - Iniciativní kontrolní orgán
 - Monokratický a volený
 - PROCES volby
 - 1. návrhy kandidátů (Senát a prezident)
 - 2. Volba PS
 - 3. VO – 6 let
 - *Anna Šabatová x Stanislav Křeček*
-

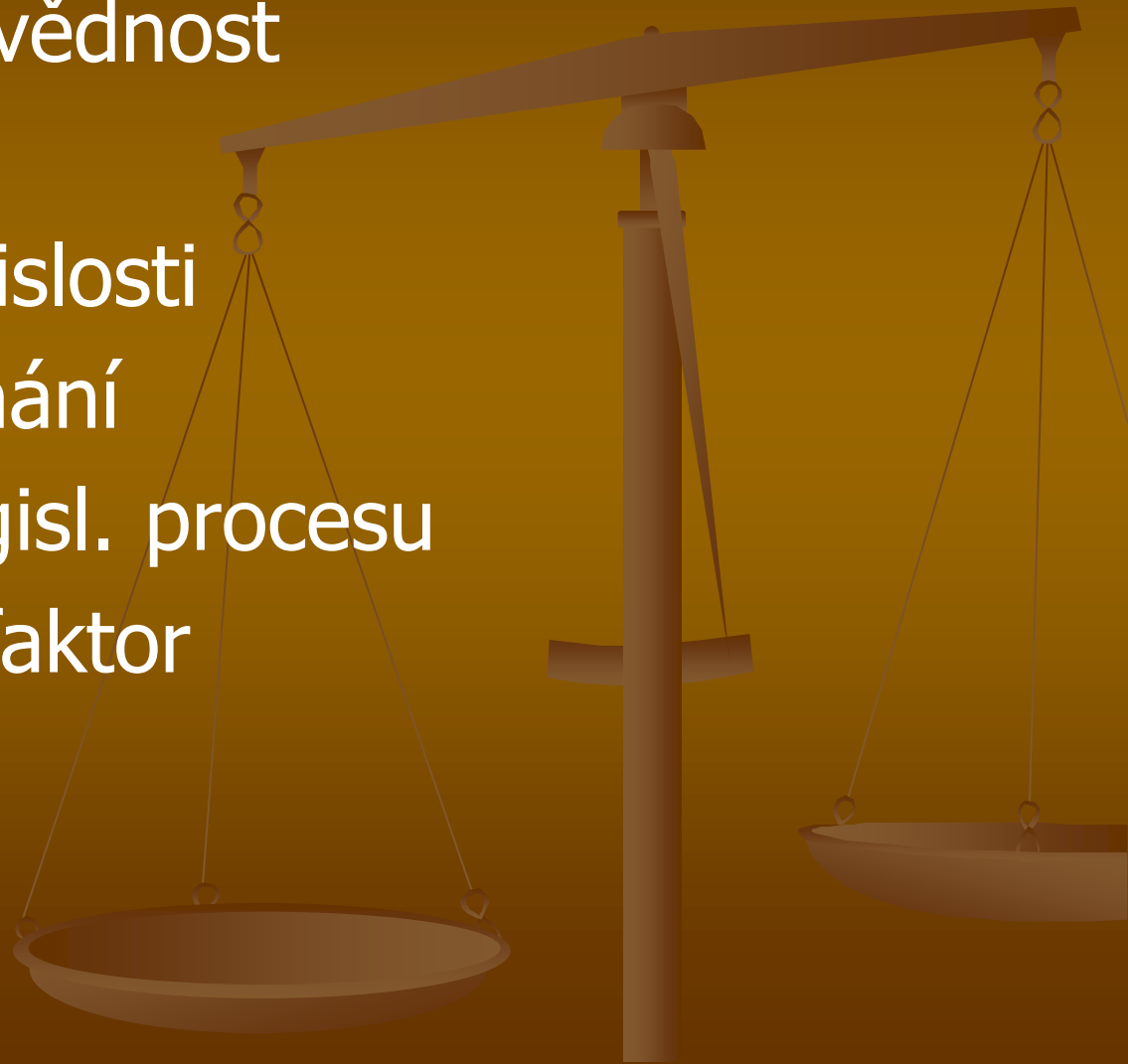
Nestrannost a nezávislost

- 1. ne PS ani PH
- 2. neslučitelnost funkcí
- 3. trestně právní imunita
- 4. mlčenlivost
- 5. obrana

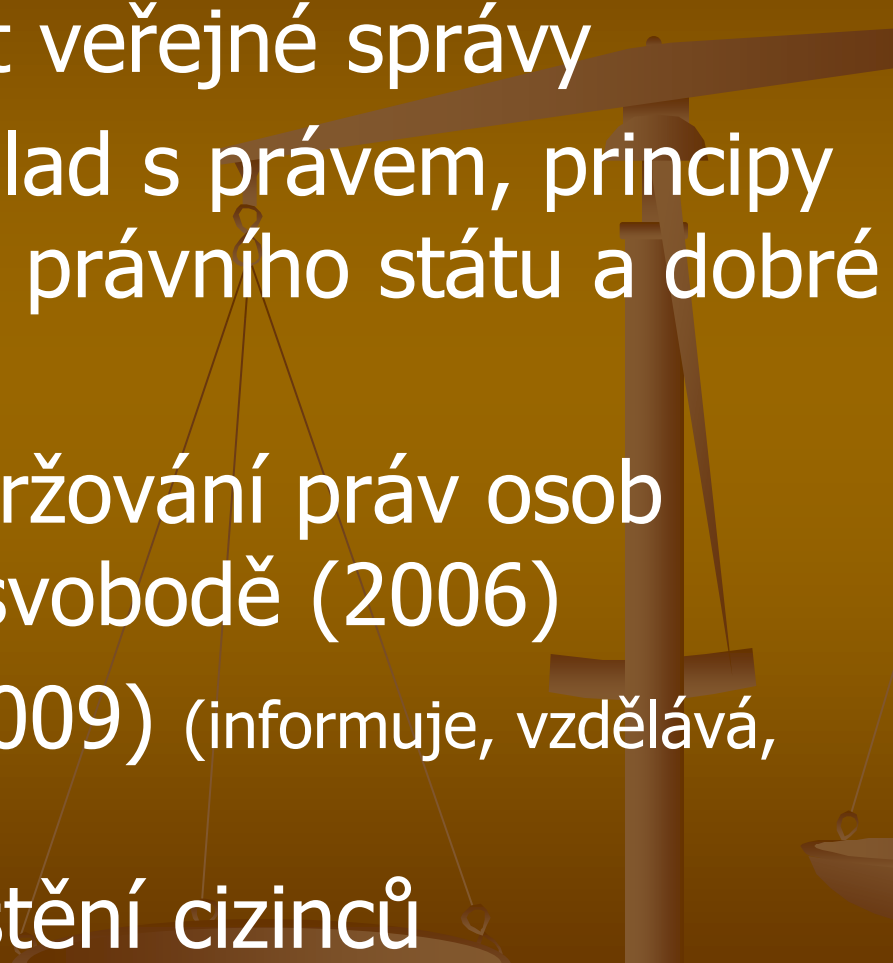

Vazby na PS

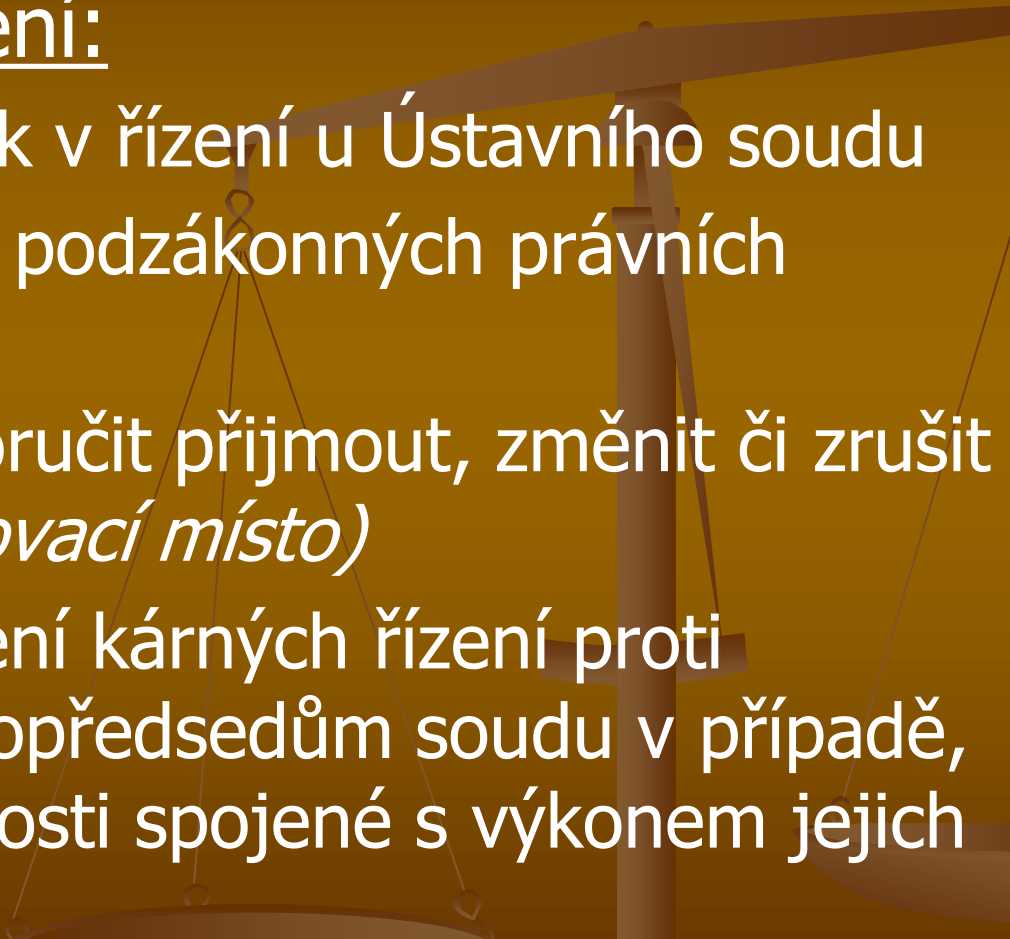
- 1. volba a odpovědnost
- 2. informace
- 3. záruky nezávislosti
- 4. účast na jednání
- 5. podněty k legisl. procesu
- 6. ekonomický faktor

činnost

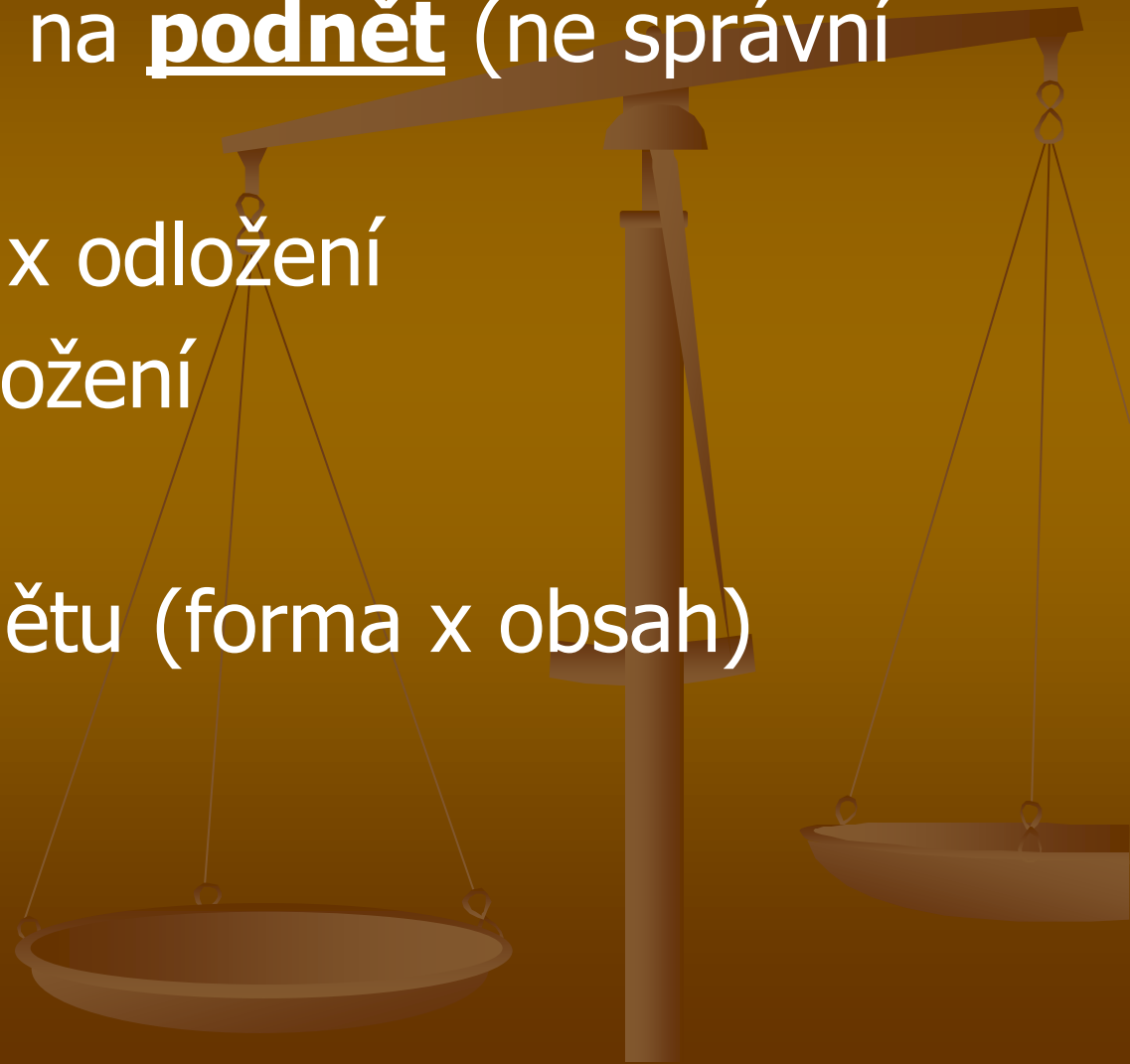
- Hlídá korektnost veřejné správy
 - Měřítkem je soulad s právem, principy demokratického právního státu a dobré správy
 - Dohled nad dodržování práv osob omezených na svobodě (2006)
 - Diskriminace (2009) (informuje, vzdělává, pomáhá)
 - Sledování vyhoštění cizinců
-

činnost

- Zvláštní oprávnění:
 - - - vedlejší účastník v řízení u Ústavního soudu
 - - návrh na zrušení podzákoných právních předpisů
 - - může vládě doporučit přijmout, změnit či zrušit zákon (*připomínkový místo*)
 - - navrhopat zahájení kárných řízení proti předsedům a místopředsedům soudu v případě, že porušují povinnosti spojené s výkonem jejich funkcí.
-

šetření

- zahajuje šetření na **podnět** (ne správní poplatek)
- Kdo (anonym?) x odložení
- Působnost x odložení
- Včasnost
- Náležitosti podnětu (forma x obsah)

Šetření

- §15 a §16
 - 1) nezjistí pochybení - písemně o tom vyrozumí stěžovatele i úřad
 - 2) zjistí pochybení - vyzve úřad, aby se k jeho zjištěním ve lhůtě 30 dnů vyjádřil
 - a) sjedná nápravu
 - b) nesjedná nápravu - závěrečné stanovisko jehož součástí je návrh opatření k nápravě, do 30 dnů je úřad povinen sdělit, jaká opatření přijal
-